

Giá bán nhật trình
AN-HÀ

Trọn năm.....5\$00
Sáu tháng.....3 00

Giá bán riêng nhật
trình L'APPEL

Trọn năm.....6\$00
Sáu tháng.....4 00

Giá bán chung hai bên

Trọn năm.....10\$00
Sáu tháng.....6 00

AN-HÀ-BÀO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM
ÉDITION EN QUOC-NGŨ DE L'APPEL

Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles

Tổng-lý kiêm Chủ-bút: TRẦN-ĐẤT-NGHĨA

NHÀ BÁO Ở TẠI ĐƯỜNG—Boulevard Delanoue—Cantho

Những bài gửi đến không
dang lên báo được thời
không lệ trả lại, xin các
ngài lưu ý.

Về việc mua bán hay là
mua nhật-trình hay là gửi
bài dang báo xin đề thơ
cho M. TRẦN-ĐẤT-NGHĨA

Lúc mua báo xin các
ngài chiếu cố, gửi số tiền
luôn, hẳn-quản lấy làm
thâm cảm.

NĂM 1922 ĐÃ QUA

Một năm có 365 ngày, thế cũng là dài, song những mông sắp việc này xảy việc nọ, lật bật đã bước qua năm mới (1923) mà không hay đó! Nhớ lại: mới ngày nào đây ta nghĩ là Tết-Tây rồi nghĩ (1) này lại thấy các nhà buôn các công quán đã treo sếp lịch mới, lại nghe trẻ học-trò đã bàn-soạn nghĩ là Tết. Tuột là: thời giờ thấm-thoát, tuổi chất lên đầu rất chóng, thế mà ta nào có hay có biết có ngờ chi ở đâu?...!!!

Vậy trong 365 ngày đã qua rồi theo vòng trái đất xây giáp mặt Thái-dương làm cho năm 1922 mới kia đã thành ra năm cũ. Chúng ta thử nghĩ trong khoảng năm cũ đây ở xứ ta có điều chi mới lạ? Chúng ta có bước được một hai gót thang tấn hóa nào chưa? cuộc thương mại kỳ-nghệ ở xứ ta đã phát đạt chưa? (2) này lại thấy các nhà buôn các công quán đã treo sếp lịch mới, lại nghe trẻ học-trò đã bàn-soạn nghĩ là Tết. Tuột là: thời giờ thấm-thoát, tuổi chất lên đầu rất chóng, thế mà ta nào có hay có biết có ngờ chi ở đâu?...!!!

Trước hết: chúng ta nhớ cuộc Hoàng-thương ngự giá Âu du, trước khi khởi hành thuyết lễ tôn Đức Đông-Cung Vinh-Thoại được đề ngài lưu-học ở Pháp quốc, đây là cái giao tình của Pháp-Việt hai nước ngày thêm thân mật, đây là cái tương-lai tấn-hóa của xã-hội ta.

Về phần giáo-dục: đã lập thành trường Cao-dặng ở tại kinh-dô Huế, cải định các thể-lệ học nơi trường Y-học ở Hà-nội, đề sau này các Y-sinh có đủ dăng học vấn về nghề thầy-thuốc cho được hoàn toàn.

Về dân quyền: tổ chức cuộc tuyển-cử Hội-dồng Quân-hạt ở Nam-kỳ, thêm số nghị-viên và số cử-tri, mở rộng trường ngôn-luận cho các nghị-viên.

Về kinh-lý-lý-tài: mở cuộc quốc-trái 6 triệu để làm đường xe lửa Vĩnh-Đông-Hà thật là một cơ-quan tiện lợi, sau này sẽ liên lạc Nam-Trung-Bắc am kỳ, là một cái hi-vọng cho đường kinh-lý xứ ta. Cuộc đấu xảo ở Marseille, Đông-Pháp ta cũng được tiếng hơn các thuộc-địa khác, kỳ-nghệ xứ ta cũng nhờ cuộc đấu-xảo đó làm cho vận quốc toàn cầu biết thỏ-hóa ta, ngày sau ta có thể mà tiêu-thụ cho mau cho dễ các món hàng ở xứ ta và chính là tay công-nghệ ta chế tạo. Lại có khai Hội-chợ ở Hà-nội để các kỳ-nghệ công-thương tiện bề phô bày những vật-dụng nơi thị trường mà đua tranh sự khéo của mình.

Đây là đại khái kể những cuộc mở-mang to như thế Chính-phủ đặt bày

được điều-dắt quốc-dân ta lên dăng văn-minh tấn-hóa.

Trọn năm 1922, quốc dân ta chẳng những đối với 15 năm về trước, mà còn đối với vài ba năm kể đây thật là có vẻ tiến bộ. Những điều chi cũng bởi nhờ ơn Chánh-phủ dân-lối mở dăng cho quốc dân ta lên dăng văn-minh tấn-hóa. Đáng mừng! Đáng vui!

Ấy vậy: năm cũ là năm rất buồn đại cho quốc-dân trong bế-tấn-hóa đã qua, năm mới 1923 vừa tới, nguyên chúc cho quốc dân ta năm mới này được thêm điều mới, giới bước văn-minh, dần dần đi tới như hoa nở mùa xuân, như trăng thu rực rỡ, quốc dân hãy cho vững-vàng cứ thẳng dăng mà leo lên thang tấn-hóa cho chóng cùng người.

Ấy là điều quốc-dân ta rất ngưỡng vọng hàng ngày.

Hữu Thơ

Hoan hải tân văn

THUỐC TRƯỞNG SANH

Có nhiều tờ báo ở bên Pháp-quốc mải loãn thuốc trường sanh. Vì gần đây nghe nói có mấy nhà bác-sĩ phủ minh được thử thuốc trường sanh. Thử thuốc này chích vào mình thời giả được hóa trẻ, nghĩa là đang già yếu chích thuốc vô được mạnh khoẻ như lúc thiếu niên vậy. Nghe dân các nhà bác-sĩ đó có thể lấy đường của loài khỉ mà thay vào cho người lão nhược.

Nếu quả thật có thuốc trường sanh, thời ấy là người ta đua nhau mà chích, trường đấu mắt mấy họ cũng dăm tợn mà chích cho được thuốc trường sanh

HOÀNG ĐẾ ANNAM ĐƯỢC TẶNG

Vua xứ Abyssinie có gửi tặng Đức Hoàng-Đế Khải-Định 2 con sư-tử con trong ký lâu Paul Lecat mới sang đây. Hai con sư-tử con này đã điếu về Kinh-dô để nuôi trong vườn thú của Hoàng-thượng.

TRƯỜNG DẠY AN THƠM Ở HUẾ-KY

Tại xứ Huế-kỳ, sở Police đã tìm bắt được một cái trường dạy học nghệ an thơm. Hai thầy-giáo, 2 người học trò và một người đáng nghi đã bị bắt.

An thơm mà có trường dạy, nghĩ công là quá rồi!!!

NGƯỜI TA ĐỀ RA TRƯNG

Tại Kinh-dô Huế có một người đàn bà kia có thái được sáu tháng. Lúc đau bụng lắm vào nhà-thương đề ra một học toán những cục to bằng cái trứng gà trứng vịt, hoặc bằng trái táo trái ổi vô số.

Thật công một điều rất lạ xưa nay cũng chưa từng nghe thấy.

(CƠ-ƯC-TRINH)

Thưa các ngài

Hiệt nay cái phong-trào khoảng-trương kinh-lý ngày một lan rộng, ai cũng xô đẩy nhau ở trong trường thiết-nghiệp, người nào cũng biết rằng hiệp-cổ đình-hương là một sự ích-lợi cũng; bởi thế cho nên Hội một ngày lập ra một biểu, người chủ-trương hay hay giờ. Kla biết bao nhiêu lợi lập nên càng ngày càng thịnh mà biết bao nhiêu Hội lập ra càng lụi càng làm sự cần. Ôi! đó là tại một vài người hoặc kém tài, hoặc kém bụng mà làm cho Hội họ kia đến nỗi không hay, chứ không do tại người Annam ta hết thấy kém lòng công-dức kém bụng hiệp-quần được.

Bởi tôi chắc ở đó cho nên mới tôi có một vài người anh em đồng-chủ quá yêu khuyến-tôi rằng: "Nguyên anh có buồn phiền Quốc-trái lại là một người bình-bất, trong trường huấn-hán tuất-phép đâu không chỉ là thảo cũng đủ mà giữ-diện được địa vị trong chốn thị trường giao-dịch thời trong khi nhà cửa càng ngày càng đắt đỏ, người thuê càng ngày khó thuê, anh nên dùng một cái Hội làm nhà cho thuê đóng cổ-phần bằng phiếu Quốc-trái Đông-pháp. Một là có thể lợi dụng một đồng phiếu bỏ rương chờ đợi không sinh-lực được đem làm cho nó hóa ra có lợi có lãi. Hai là chuyển cái của bỏ rương ấy ra làm nhà cao cửa rộng đất tốt vườn tươi mà cho đồng bào được một xóm buôn một khu ở. Tôi nghe cũng bùi tai, lòng lại bồi lòng rằng: "Có nên không? Làm làm được chứ?"

Tôi lại đem ý kiến ấy đi hỏi hết người này sang người khác chỗ quen thuộc người tri-thứ đều bảo tôi rằng "Nên lắm lắm, làm thì được đấy". Tôi lại về tôi tự vẫn làm tôi rằng: "Đương lúc quốc dân có hàng triệu bạc bỏ rương. Nếu một vài người cần dùng tiền đến đem phiếu đi cầm ở ngân hàng hay ở đâu thời xảy ra làm sự ngăn trở, thế mà hiệp nhau lại thành ra một Hội có Hội-danh thời vận-dụng cái số tiền ấy rất là dễ. Là ấy ai lại chẳng biết. Lại đương khi nhà cửa đắt đỏ đất cát khó khăn ở Hanoi, Haiphong và ở các tỉnh người ta ra tranh cạnh trong vòng sinh hoạt ở những chốn độ hội một ngày một nhiều. Thời sự cư trú càng ngày càng sinh ra khó-khẽ...."

Tôi ben dĩch thân ra mà quy chỉ hồ hảo lập nên một hội tên gọi là "TAO-ỐC-XUẤT-TÔ" hãy tạm cho hội mượn nhà tôi ở số 90 phố MÀ-MÂY là Hội-sở vốn định gọi là 50.000\$00, mỗi cổ phần là 50\$00, góp bằng phiếu Quốc-trái Đông-Pháp 1922, chia ra 1000 cổ phần, chủ-dịch để đem những phiếu Quốc-trái Đông-pháp bỏ rương mà góp vào với

nhau cho thành một hội để tụ đất làm nhà cho thuê lấy lời và cho người trong hội thuê góp dần lấy nhà. Những phiếu Quốc-trái vào hội vẫn là của mình, khi trúng số mình vẫn được lấy ra mà lãnh số, hội không được dự đến.

Và lại được tránh những sự tranh nhau và kiện cáo lỗi thời như các hội khác thời tại đây như một quần chúng chỉ bảo các điều luật tổ-trưng. Vậy Hội định lập theo Luật Đại-pháp về thể lệ Hội trách nhiệm tập-cổ-công-ty (Société en Commandite par Actions) luật ngày 21 juillet 1867 và những luật ngày 1er Août 1893 cùng ngày 16 Novembre 1903. Vậy xin chia ra từng mục thứ mà giải bày sự lập Hội như sau này:

1o) Chủ-ních hội "TAO-ỐC-XUẤT-TÔ" lập ra để làm gì?—"TAO-ỐC-XUẤT-TÔ" bốn chữ đó nghĩa đều là làm nhà cho thuê Chủ-tích lập ra để lợi dụng một số vốn muốn bạc bằng phiếu Quốc-trái bỏ rương chờ đợi ngày mở sổ không sinh lợi mà đem ra hiệp lại thành một hội tụ đất làm nhà cho thuê lấy lời và cho người trong hội thuê góp dần lấy nhà thành ra được nhà cho thuê lương-lợi.

2o) Tại sao mà lại lập ra Hội "TAO-ỐC-XUẤT-TÔ"? Có ngài hỏi rằng: "Đem lợi dụng đồng phiếu Quốc-trái bỏ rương ra để để làm cho sinh lợi thật là phải lắm! Thế sao không lập ra hội buôn khác mà lại lập ra hội TAO-ỐC-XUẤT-TÔ? Vậy xin trả lời rằng: "Lập ra hội "TAO-ỐC-XUẤT-TÔ" một là tránh khỏi sự nghi vực ở trong hội, hai là được vững-vàng chắc chắn, ba là đỡ được tiền chi phí dùng người." Nay xin đem giải ba lẽ đó ra như sau này:

Lẽ thứ nhất,= Người Annam ta lập hội sau này thường hay nghi vực nhau về việc hành-dộng của Hội, nếu ở trong hội buôn bán những thứ đồ vật hay thứ hàng gì thường thường giao-dịch, thời có-dộng hai có ý nghi-ngờ cho chủ-nhiệm, hoặc người trị sự ăn bớt ăn xén. Nay Hội "TAO-ỐC-XUẤT-TÔ" lập ra chủ-dịch làm những việc tụ đất làm nhà cho thuê. Vậy thời đất mua đã có giá văn từ của người bán với Hội rõ ràng, nhà làm đã có giá hoặc cho thảo đi làm xong cho thuê đã có giá nhất định Chủ-nhiệm và hội đồng kiểm-sat không phải bị nghi-ngờ rằng ăn bớt ăn xén của Hội được. Vì rằng phạm nhà đất làm hay tụ đất đều có thời-giá công-nhiệm tất cả không có thể ai ngờ ai được Hội đã có giá nhất định cả các thứ nhà đất như thế thời sự nghi kỵ không có, vậy không có những sự dự luận ô-ước như những hội nào.

Lẽ thứ hai,= Buôn bán các thứ khác còn sợ khi cao, khi hạ, khi lỗ vốn, khi thiệt thời, không chắc-chắn. Chờ đến tụ đất làm nhà thời là một việc bền chắc, chỉ có lợi mà không có hại.

Nghĩa là giá đất giá nhà ai cũng biết càng ngày càng cao, đến sự thuê nhà

ở ai cũng biết càng ngày càng đắt, đất nhà cho thuê lấy lời và cho người trong hội thuê góp dần lấy nhà. Những phiếu Quốc-trái vào hội vẫn là của mình, khi trúng số mình vẫn được lấy ra mà lãnh số, hội không được dự đến. Và lại được tránh những sự tranh nhau và kiện cáo lỗi thời như các hội khác thời tại đây như một quần chúng chỉ bảo các điều luật tổ-trưng. Vậy Hội định lập theo Luật Đại-pháp về thể lệ Hội trách nhiệm tập-cổ-công-ty (Société en Commandite par Actions) luật ngày 21 juillet 1867 và những luật ngày 1er Août 1893 cùng ngày 16 Novembre 1903. Vậy xin chia ra từng mục thứ mà giải bày sự lập Hội như sau này:

Lẽ thứ ba,= Mở ra hội buôn bán gì thời nào cửa hàng, nào ông Chủ-nhiệm nào ông quản-lý nọ, quản-lý kia, nào phu, nào loong-toong chỉ những tiền thuê người làm trả công những người chức vụ mà đến hết lời. Chứ như Hội "TAO-ỐC-XUẤT-TÔ" này, một khi tụ đất làm nhà xong chỉ phải dùng một người vừa số-sách vừa đi thân tiền nhà vừa giấy má giao thiệp và một người gặt trong nom quét tước và giữ chìa khóa các nhà chưa cho thuê hay những nhà người ta thuê rồi mới dọn đi—mà dân người đi xem nhà thường có khi là việc chủ-nhiệm, vậy thì chỉ dùng một vài người như thế lương-saloon cũng không là bao. Đến như hội quán cũng không cần phải thuê mượn hay làm nên bỏ phí đi, vậy tôi có thể cho mượn nhà tôi ở số nhà 90 Phố Hàng-MÀ-MÂY để hội làm nhà hội-quán mà không hoàn thiệt hơn được. Đỡ được tập-chỉ nhiều như thế thời lời về cho hội tác nhiều không cần phải nói ta cũng biết.

Ấy bởi ba lẽ đó cho nên chúng ta mới lập ra hội "TAO-ỐC-XUẤT-TÔ" này để mưu toàn lợi cho mọi người trong hội vậy.

3o) Hội "TAO-ỐC-XUẤT-TÔ" lợi ích cho mọi người như sau này:

A) Lợi dụng được các giấy Quốc-trái Đông-Pháp bỏ rương đó làm cho có lợi
B) Thuê nhà lâu ngày thành ra có nhà ở
C) Đồng cổ phần có thể vay mượn được Chủ-nhiệm,
D) Được lợi tức nhiều, bỏ vốn vào không bao giờ mất Nay xin giải bốn lẽ đó như sau này.

Lẽ A)=Ta có phiếu Quốc-trái Đông-Pháp cứ để dành ở nhà chờ ngày mở sổ thời phiếu cứ nằm ở đó mà không sinh lợi. Nay đem vào hội "TAO-ỐC-XUẤT-TÔ" này thời hội biên nhận lấy phiếu của mình rõ-ràng từng số một. Hội đem phiếu ấy làm ra tiền để làm nhà cửa cho thuê sinh lợi đến khi mở sổ thời người có phiếu lại đến hội lấy phiếu đi mà lãnh số rồi góp trả cho hội một món

CÁO BACH

Kể từ 1er Janvier 1923, M. Trương-quang-Tiến đã từ biệt, những bài vở chỉ của người chẳng còn ăn hành trong An-Hà-Báo nữa.

Vậy từ đây về sau độc giả chú ý ai có bài chỉ giúp ích giúp vui cho đời mà muốn đăng vào tờ An-Hà, hoặc đóng bạc mua báo xin hãy gửi ngay cho:

M. TRẦN-ĐẤT-NGHĨA

TỔNG-LÝ KIỂM CHU-ĐỊT

là người có trọn quyền xem xét, phê bình các việc trong tòa báo.

BỒN-QUẢN CÁN CAO

Ông Ban khai bằng

Ông Ban Lâm-Khôn mới lãnh chức Chánh-ban-trưởng thuộc ban Triều-Châu tại Cánh-thơ. Ngày thứ bảy 20 Janvier rồi đây, ông chọn ngày tốt làm lễ khai bằng.

Bữa đó lúc 11 giờ trưa ông có bảy một tiệc tại Công-sở Triều-Châu gần rạp hát Messner Cánh-thơ thỉnh viên quan chức sắc các ty các sở đến hoang lạc cùng ông trong ngày ông thọ chức Chánh-ban-trưởng. Tiệc diễn yếu âm tiếng nói rộn ràng cười ngoài thì pháo nổ vang tai xém ra thật là một tiệc vui vẻ mừng cuộc vinh thăng phải lắm.

Bên-lầu tạm dời lại mừng cho ông Ban Lâm-Khôn đang phấn vinh hiển.

A. H.

Hầu là 5000 mà thôi, chứ nội không lãnh số trúng của mình. Như thế chẳng qua là coi hội giữ cho mà lại được thêm lời, hay cũng như cho hội vay phiếu ăn lời vô hiệu mà đến khi trúng số lại vẫn là phiếu của mình, thế là đem đồng tiền để dành không sinh lợi mà sinh lợi, lại được coi cái lợi nếu không có nhà lại được coi nhà, mà khi trúng số được trăm được vạn lại cùng vẫn mình được lãnh.

Lẽ B) — Đã lợi dụng được những phiếu Quốc-rái để dành không sinh lợi ra là sinh lợi được, lại ai không có nhà & nay có phiếu Quốc-trái vào có phần trong hội thuê nhà hội, hội lại để riêng cho các đặc quyền được thuê nhà cao giá lên một chút rồi nấc gổc thành của mình. Như thế là lợi cho những người vốn ít dành dụm tiền được một cái nhà thuê lâu năm, mà khi dành dụm tiền ra tại hay và giờ hay xảy ra sự tiền pha lại mất cả một chỗ tiền dành dụm kia đi mà nhà lâu mới mua được. Ngày nay thời thế nát gổc nghĩa cũng như hội thuê nhà tiền mặt trong một ban lại thành có nhà ngay như thế thời của thân và lợi gửi chắc chắn lắm.

Lẽ C) — Cho được giúp đỡ lẫn nhau trong hội, thời Chủ-nhiệm hội xin tình nguyện rằng ai có phiếu Quốc-trái bằng Pháp đóng có phần vào trong hội, khi hội đã vinh hiển thành lập rồi nếu ra thời chủ nhiệm có thể tự lương cho vay được một món tiền là bốn phần năm (4/5) tiền có phần mình ở trong "hội" Nghĩa là nếu có phiếu 5000 thời Chủ-nhiệm có thể tự liệu mà cho vay riêng được từ 5000 đến 4000 để cho những người cần kíp có tiền tiêu pha trong lúc nhu yếu được.

Lẽ D) — Trên đây nói nhà cửa càng ngày giá càng cao, người càng ngày càng đông các nhà thương mại càng ngày càng mở mang, vậy thì biết rằng số tiền cho thuê nhà chắc ngày được hơn giá, giá đã lên mà sự chi tiêu trong các công cuộc kinh tế đã không mấy thối, số lợi không bị bao bọc đi đâu mất. Vậy thời phần lợi tức cho các cổ động chắc là được nhiều không còn nghi ngờ, tưởng không cần phải nói thì ai cũng biết.

"Còn nữa"

ĐỨC-LONG

Thơ tin

Mỹ-thuận 14 Janvier 1923
à Monsieur Nguyễn-quang-Côn
liều chủ Tân-quới (Cánh-thơ)

Kính thăm M. Nguyễn-quang-Côn đang mạnh giỏi, sau tôi xin hỏi thăm một chuyện, vậy có đúng 4 tờ lịch trần của bốn ông ra chu tiếng cũ chứ chẳng tổng chưa. Như đúng hết, có độc kỳ những lời & ông ấy không, so-sống ra làm sao? Xin thấy vui lòng trả lời cho tôi biết tôi hết lòng cảm ơn.

Nay kính

Một người Cũ-tri
ký tên không rõ

Tôi lấy làm lạ, mà đọc cái thơ của ông cũ-tri ở làng Mỹ-thuận chẳng biết tên chi? Vì ký không hiểu được, mà bởi tôi có đúng 4 tờ lịch trần và có độc kỳ hay không? Là thì tôi phải gửi thư riêng mà hỏi đáp, ngặt không rõ tên ông cũ-tri ấy là ai? Vì trong ba mươi mốt ông cũ-tri trong làng Mỹ-thuận, tôi đều quen biết mà chữ ký tên chẳng giống ông nào hết! Bởi vậy tôi phải mượn tờ báo An-Hà đem lời thơ của vị cũ-tri hỏi trên đây, và chờ chẳng đã tôi phải đáp lời như sau đây:

Ông Cũ-tri.....

Tôi có tiếp được thư ông gửi ngay cho tôi mà hỏi vậy vậy....! Là thì tôi bỏ qua không nên trả lời, vì trong tổng gần 350 cũ-tri sao ông không hỏi ai, lại chỉ hỏi tôi mà hỏi vậy? — Tôi lấy làm ái-ngại, e khi ông nói: tôi tuân vị hay là theo phe đảng với ông nào! Nên ông mới kêu hỏi tôi như thế, vì vậy, tôi phải đôi hàng kính đáp:

Thưa ông cũ-tri....rồi: tôi có được 4 tờ lịch trần; của Thầy lương chánh B. q. H. ở làng Mỹ-thuận trước hết, kể của thầy cựu cai tổng L. N. P. Đông-thành-trung thầy Ban-Biện B. H. D. ở làng Mỹ-thuận và sau rốt thầy cựu xã trưởng L. B. N. ở làng Tân-quới.

Tôi đọc kỹ lắm, kỹ đến đôi biết mỗi tờ lịch trần có biết mấy trăm chữ nữa! Vậy luông đây tôi xin kể ra cho ông rõ rồi ông đếm lại coi có quá vậy chăng? — Trong 4 tờ lịch trần của 4 vị kể trên đây, cộng chung lại là 1.966 chữ. Trong số ấy có 26 chữ tổng, 5 chữ làng và 73 chữ Tôi — Muốn cho rõ từ từ lịch-trần thì tôi xin biên ra đây:

1er của thầy B. q. H. dạng 628 chữ trong số ấy có 7 chữ Tổng, 3 chữ làng và 24 chữ Tôi;

2° của thầy L. N. P. dạng 457 chữ... có 4 chữ Tổng, và 17 chữ Tôi.

3° của thầy B. H. D. dạng 449 chữ.... có 9 chữ tổng, và 21 chữ Tôi.

4° của thầy L. B. N. dạng 448 chữ... có 6 chữ tổng, 2 chữ làng và 21 chữ Tôi.

Bởi ông xét lại coi tôi đọc 4 tờ lịch trần có phải là hết sức kỹ chăng?... Vậy có ít hàng kính đáp theo lời thơ, của ông, còn việc chi theo ý ông muốn... tôi không thể nói cho ông dài Xin ông miêng chấp.

Nay kính

NGUYỄN-QUANG-CÔN
đit Từ-Lang

Hi tin

Tiếp được thiệp của Quan Phủ Lâm-quang-Thơ chủ quận Cánh-thơ (Cánh-thơ) gửi mời đến dự lễ tiệc với ngài ngày 27 Janvier tới đây là ngày ngài định cử vụ qui cho lính ái của ngài banh duyênưng M. Huỳnh-hữu-Thân Biện-chủ tại làng Mỹ-thuận (Cánh-thơ).

Rất cảm ơn ngài hữu tình huệ cố, Ban-Báo kính lời chúc mừng cho hai họ vậy vui trăm năm kết tóc.

AN-HA

VĂN UYÊN

Hoài-tình

Buồn tình ngắm cảnh cảnh khêu gan,
Ngồi nhớ Trương-Như khúc Phụng-hoàng.
Bức-rực Hằng-Nga sáu Hậu-Nghê
Hân-hở Chức-cử thăm Ngưu-lang,
Tây sương hay thấu người ly-biệt
Nghe gió đồn tuôn lối đoạn-tràng
Trông đĩa đầu nghiêng ngoài nguyệt
[khuyết]

Tơ lòng thêm hận nỗi cựu mang.

Bất-rình-Phong

HOÀNG NGUYỄN VĂN

Nước đến tình chung nào tất gan
Lòng riêng riêng trước trước cầu-hoàng
Đoạn tràng ghi nhớ người-Tiểu-sư
Bạc-mạnh còn thương giá Thúc-Lang
Giọt lệ sông Tương không thể lấp
Cầu thì ông Lý khó khăn tràng
Lão tư kia khêu trên người bấy ?
Nở để chữ tình, kẻ nặng mang.

Nguyễn-Minh

HOÀI HỮU

(Bá-Khoi, Đại-Liêng và Thận-Tu ở
Bình-Thủy)

Ước ao sum hiệp thiệt là xinh,
Dường ấy ta đây mới phỉ tình.
Tất dạ bồi hồi tơ mắt ngóng,
Tăm lòng ấy này luôn tay khoan.
Bước dăng bện rịn khi chia bạn.
Mối thâm ngậm-người lúc trở canh.
Rất tệ cho ta tin nhận vẫn,
Song le tại để chữ tình mình.

Trần—Qui-Trọng.

Việc đáng mừng

Từ ngày Mậu-quốc mở cuộc đấu-xảo các thuộc-dịa tại Mạ-xây—Marseille—thì nghe ra có nhiều ông-phái-viên thay mặt cho dân thuộc-dịa Nam-kỳ ta mà đi quan-soát cuộc đấu-xảo.... Mà từ khởi cuộc cho tới khi rồi, phần nhiều người Nam-kỳ nhờ có mấy ông-phái-viên Bắc-kỳ và Trung-kỳ từ ngày đi cho đến lúc về đều kỹ-thuật việc hành trình cũng quan soát cuộc đấu-xảo Mạ-xây, như là ông Phạm-quinh thuật đủ chuyện để hành vào tạp chí Nam-Phong ơ ông chúng tôi, rất cảm lị thật là đáng một ông-phái-viên làm vậy. — Lại mấy kỳ An-Hà-lão đã qua, có lời thay vì diễn thuyết của ông Huỳnh-hữu-Đông phái-viên của dân tỉnh Cánh-thơ (Nam-kỳ) đi đấu-xảo Mạ-xây thuật chuyện từ ngày ngài xuống tàu và lên quan soát cuộc đấu-xảo cùng kể các việc ngài đi kinh quá Pha-lê=Paris.... mà ngài quên nói lúc ngài lên tại Paris ở nhà số mấy, và đường tên gì?... vì tôi đọc bài của ông Quỳnh Đông có thuật đó?... Xem mấy bài của chư vị phái viên Bắc và Nam ta kỹ thật về cuộc đấu xảo, thì cuộc của Đông-pháp đáng đứng bậc nhất nghe vậy vui-mừng biết mấy!....

Đến nay lại thấy tờ Châu-tri của quan chủ tỉnh Cánh-thơ cho nhơn dân hay rằng: Mấy người ở trong tỉnh có gửi đồ đấu xảo Marseille được phần thưởng 3 người, và 2 làng là Tân-quới với Nhơn-Ái. Mà trong 3 người dạng thưởng đây, thì có một mình M. Hà-bửu-Kiến Thôn-trưởng làng Tân-quới, tổng An-trường đã được một tấm Mạ-xây —médaille—đồng lại thêm 1 tờ cấp-bằng danh dự nữa!

Việc này chúng tôi đáng mừng cho thầy Hà-bửu-Kiến là người biết chọn lựa đồ gửi đấu xảo, nên mới được thưởng Médaille và cấp bằng danh-dự đường ấy. — Cũng là một cái gương rất báu cho Đông-bang trong làng tôi đó. — Vậy có mấy hàng kính mừng thầy Xá-Hà-bửu-Kiến và mừng chung cho làng Tân-quới là làng có người được thưởng trong cuộc đấu xảo Marseille kỳ rồi.

Tôi thay cho tổng An-Trường!

Phí mừng cho làng Tân-quới!

THÂN-THIỆN-GIAO

Thơ cha mẹ gửi cho con hoang
đi lâu năm

Chỉ viết rồi thừa hổng rậm lục,

Bết bao nhiêu đoạn tục thơ tiền!

Nhờ trời cả định bình yên,

NHUNG MÀ

Cội thung tuyệt ở nhà buồn trắng lơ.

Đoái trông liễu yếu đào thơ,

Vân đương mấn sửa tóc tơ chưa rời.

Từ con vui thú quê người,

Yên hà cảnh sắc chóc mười mấy năm,

Con thì quán khách xa-xam,

Mẹ thời kể vạn, kẻ trăm mối sầu.

Tuổi già phơ-phất mái đầu,

Trần cam khuya sớm ai bầu vắn an!!

Thương con những đeo phiến đôi đoạn,

Vọng ý lư bao quàn tơ vò.

Nuôi con những ngờ cây nhờ,

Thần hôn định tình biết cơ hội nào?

Đoái trông cừu tục cù lao, tham bề vật

[sắt làm sao nhân tình]

Con về cha mẹ tái sinh,

Con khờ nhờ tia, vợ xin nhờ chóng.

Xin chờ tương hơi đông là trọng,

Hề mẹ cha còn sống thì hơn.

Trông cho tế tự nhưt đường,

Cao xanh giục già con bươn mau về.

H. V. Ngà (Trà-vinh)

Hỏi ám

Cho mấy thơ các nơi hỏi về Vạn-linh-Tế, bởi không thể trả lời cho mỗi vị nên xin sao lại thơ sau này, xin quý vị miêng chấp cho tôi vì ít ngày giờ.

Trần-dắc-Nghĩa kính cáo

Eglise de Châu-Bình (Trung-kỳ le 2

Kính ông Directeur,

Xin ông sớm gửi 200 thẻ Vạn-linh-Tế, và thêm lo về Thiên-lý-nhân vì thuốc ông mới gửi vừa tới thì mấy cha gần đây chia hết. Lại có Quao lớn Bở chánh về nhà quê thăm bà Cụ cùng nai một mớ, nên xin ông gửi mau mau. Thật là thuốc hay quá: Nhờ đó nên xưa rầy mấy nhà có dùng đều khen, vì dạng mạnh an hơn xưa. Tuần này có bốn phu nhơn tới, cảm ơn tôi, vì nhờ thuốc mà dứt được bệnh riêng của họ, đã tốn nhiều thuốc khác mà không mạnh. Như là trường họ tôi, lúc này con nít đông, cũng nhờ thuốc mà khỏi nhiều bệnh mấy năm có thương. —

Nay Quan lớn Bở chánh Trần-bảo-An cũng muốn mua nhiều cho dân người làng, vì người khen lắm. Tôi có chỉ Adresse ông cho người. Người lại khen tài Thiên-lý-nhân, vì cháu gái người đau mắt gần dứt, các danh-Sư đều chạy mà dùng chưa đầy một ve đã mạnh. Chờ chỉ đâu đó mau biết thuốc ông mà dùng, vì thật là danh lắm.

Nay kính

Augustus Thân

prêtre Curé de Châu-bình.

Tiếp trùn: Mùa tết, bởi hay ăn đồ lạ nhưt là con nít, hay đau; nên kẻ từng trải thường mua trước giữ hậu. Song năm ngoái nhiều kẻ mua hụt, vì dân trẻ. Vậy xin chư vị, ai dùng bao nhiêu, dặn sớm lo mới kịp, chứ để gần tết không rảnh dạng mà sắp đặc.

Về "Thiên-lý-nhân" danh đồn không sai, nếu có ai ít tin thì mua lấy một ve xin quan thầy giáo bghiem, chứ tôi không dám khoe danh.

Ái mua bằng giấy Quốc-trái cũng được, trị giá 49.\$

Trần-dắc-nghĩa kính cáo.

Nhân đàm

Tháng 2 mới nên bốn tuổi, hỏi má nó Nè má, chổng của Co-ba, tôi kêu bằng chi á má?

—Con kêu bằng dưỡng hai

—Ừ vậy, có-ba tôi hai chổng sao?

—É! nói vậy này, có một mình

dưỡng ba mấy chứ ai đâu mà hai —Má quên sao chớ! còn dưỡng ba nào mà bóm quai nhá má biểu tôi hỏi đó

—À dưỡng ba đó, là chổng của gi-ba

mấy chớ!

Ừ! chổng gi-ba cũng dưỡng ba nữa

Té ra gi-ba với có-ba tôi có một dưỡng ba sao má???

—Bây nà! gi-ba mấy dưỡng khác, còn có-ba mấy dưỡng khác chớ!

—Thì cũng dưỡng ba hết rồi chớ có khác gì đâu!?

—Tuy trùng thứ chớ khác người da con

—Vậy kêu lại cho phân biệt, dưỡng ba nội, dưỡng ba ngoại không đáng sao má!?

—Thì.....

N. T. Lang

Cái nạn thuốc pháo

Ngày 16 Janvier lúc 5 giờ chiều, có 3 người bị cháy rất nặng về thuốc pháo chớ đến nhà thương Cánh-thơ xin săn sóc.

Nghe đầu cả 3 đều ở làng Thượng-thành (Cánh-thơ) 1° là Trần-văn-Giác 40 tuổi, 2° là Trần-văn-Thành 22 tuổi, 3° là Trần-văn-X...., làm pháo thăng-thiên cho một đám cưới của thầy giáo G.... nào đó đặt làm. Lúc đóng thuốc vỏ ông ruối sao thuốc pháo nổ bùng làm cho cả ba người bị cháy mình mẩy; Trần-văn-Giác và Trần-văn-Thành bị nặng hơn.

Thuốc pháo bùng lên chẳng những cháy người mà thôi; lại còn cháy luôn tới nhà (nhà lá) may nhờ người ta tiếp chữa chổng chỉ nhà công phải bị cháy tiền đó!

Chớ 3 người bị cháy đến nhà-thương (Cánh-thơ) xử thuốc ruối vì cháy rất nặng nên qua nhà của ông bác sĩ... khám thát. Còn Trần-văn-Thành và Trần-văn-X.... người nhà lặt-dặt xin đem về nhà điều trị. X.... thì chẳng có chi cho lắm; còn tên Thành coi thể bệnh nặng, chớ chi để tại nhà-thương mà điều dưỡng họa may có thể mạnh được nhưng mà đem về nhà e nổi bệnh trở nên nguy hiểm!

Nguyễn-văn-Cụ

lại cáo

Ai tin

Bồn quán tiếp được tin buồn của M. Phan-thế-Hùng Thơ-ký bằng tàu M. F. ở Nam-vian gửi cho hay rằng lệnh Thời-thủy thấy đá từ trần hôm ngày 25 Décembre 1922, bà hương phước trần được 80 tuổi. Cuộc sống-tàng đã an bài hôm ngày 28 Décembre 1922.

Bồn-quán tạm dời lại chia buồn cùng M. Phan-thế-Hùng và chúc cho vong linh bà lão được cảnh ngoại tiếu-diệu.

B. B.

THỜI SỰ

Giá bạc

Thứ sáu... ngày 19 Janvier.. 7 f. 75
Thứ bảy... ngày 20 Janvier.. 8 00
Chủ nhật... ngày 21 Janvier.. id
Thứ hai... ngày 22 Janvier.. 7 95
Thứ ba... ngày 23 Janvier.. id
Thứ tư... ngày 24 Janvier.. 8 15
Thứ năm... ngày 25 Janvier.. 8 05

Giá lúa

Lúa chớ đến nhà máy mỗi tạ 100 kilon là:
Thứ sáu ngày... 19 Janv... 4 69 & 4 77
Thứ bảy ngày... 20 Janv... id
Chủ nhật ngày... 21 Janv... 4 86 & 4 96
Thứ hai ngày... 22 Janv... id
Thứ ba ngày... 23 Janv... id
Thứ tư ngày... 24 Janv... id
Thứ năm ngày... 25 Janv... id

CỦA BẢNG CẤP CỦA HỒI BẢO TÀO MỸ-NGHE HANOI BA N. I HEN
DIPLOME DE MERITE-EXPOSITION BEAUX ARTS DE HANOI 1922
Cardonnet - Chapetier - Tonkinaise
CHAVI RE SER METAUX ET MARBRE

NGUYỄN CHÍ HÒA

33 Rue Catinat - Saigon

Kính gửi quý vị, Tôi tên là NGUYỄN CHÍ HÒA, hiện đang ở 33 Rue Catinat, Saigon. Tôi có một số lượng lớn các loại bút lông, bút bi, bút chì, bút mực, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

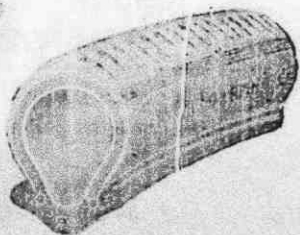
NGUYỄN CHÍ HÒA, Kính gửi

AN PHONG

Route de la Chine
à Tankin
CAOLANH

Kính gửi quý vị, Tôi tên là NGUYỄN CHÍ HÒA, hiện đang ở 33 Rue Catinat, Saigon. Tôi có một số lượng lớn các loại bút lông, bút bi, bút chì, bút mực, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

Có bán
Vỏ xe thương bạng
HỆ (Pneus Bergougnan)

Vỏ xe 12 inch, 13 inch, 14 inch, 15 inch, 16 inch, 17 inch, 18 inch, 19 inch, 20 inch, 21 inch, 22 inch, 23 inch, 24 inch, 25 inch, 26 inch, 27 inch, 28 inch, 29 inch, 30 inch, 31 inch, 32 inch, 33 inch, 34 inch, 35 inch, 36 inch, 37 inch, 38 inch, 39 inch, 40 inch, 41 inch, 42 inch, 43 inch, 44 inch, 45 inch, 46 inch, 47 inch, 48 inch, 49 inch, 50 inch, 51 inch, 52 inch, 53 inch, 54 inch, 55 inch, 56 inch, 57 inch, 58 inch, 59 inch, 60 inch, 61 inch, 62 inch, 63 inch, 64 inch, 65 inch, 66 inch, 67 inch, 68 inch, 69 inch, 70 inch, 71 inch, 72 inch, 73 inch, 74 inch, 75 inch, 76 inch, 77 inch, 78 inch, 79 inch, 80 inch, 81 inch, 82 inch, 83 inch, 84 inch, 85 inch, 86 inch, 87 inch, 88 inch, 89 inch, 90 inch, 91 inch, 92 inch, 93 inch, 94 inch, 95 inch, 96 inch, 97 inch, 98 inch, 99 inch, 100 inch.

Hồi bạn thanh niên

Kính gửi quý vị, Tôi tên là NGUYỄN CHÍ HÒA, hiện đang ở 33 Rue Catinat, Saigon. Tôi có một số lượng lớn các loại bút lông, bút bi, bút chì, bút mực, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

TIỆM
Trương-vân-Hạnh
Naiéc

Kính gửi quý vị, Tôi tên là NGUYỄN CHÍ HÒA, hiện đang ở 33 Rue Catinat, Saigon. Tôi có một số lượng lớn các loại bút lông, bút bi, bút chì, bút mực, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

Nhà nghỉ và nhà hàng
ban cơm tây

Kính gửi quý vị, Tôi tên là NGUYỄN CHÍ HÒA, hiện đang ở 33 Rue Catinat, Saigon. Tôi có một số lượng lớn các loại bút lông, bút bi, bút chì, bút mực, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

Cáo bạch

Có bán các loại bút lông, bút bi, bút chì, bút mực, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

Mua vở, nếu không dùng, xin gửi lại. Tôi có một số lượng lớn các loại vở, sổ tay, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

Xin ghé mắt !!!

Một quyển sách rất hữu ích. Tôi có một số lượng lớn các loại sách, báo, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

TIỆM THỢ BẠC

108 Boulevard Bonnard - Saigon

Kính gửi quý vị, Tôi tên là NGUYỄN CHÍ HÒA, hiện đang ở 33 Rue Catinat, Saigon. Tôi có một số lượng lớn các loại bút lông, bút bi, bút chì, bút mực, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

Các nhà buôn nên mua

Kính gửi quý vị, Tôi tên là NGUYỄN CHÍ HÒA, hiện đang ở 33 Rue Catinat, Saigon. Tôi có một số lượng lớn các loại bút lông, bút bi, bút chì, bút mực, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

Quản hiệp Xương kêu
là Ban Xương

Kính gửi quý vị, Tôi tên là NGUYỄN CHÍ HÒA, hiện đang ở 33 Rue Catinat, Saigon. Tôi có một số lượng lớn các loại bút lông, bút bi, bút chì, bút mực, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

TIỆM
LAVAN-TRỌNG
CANTHO

Kính gửi quý vị, Tôi tên là NGUYỄN CHÍ HÒA, hiện đang ở 33 Rue Catinat, Saigon. Tôi có một số lượng lớn các loại bút lông, bút bi, bút chì, bút mực, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

Hai thứ thuốc hay

Thuốc "TUM-THAY" chữa các bệnh về da. Tôi có một số lượng lớn các loại thuốc, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

Bán

Có người muốn bán: 1 cái ghế, trường kỷ bằng trúc, 1 cái bàn. Xin do nơi Đón-Đào.

Hồi người Annam

Kính gửi quý vị, Tôi tên là NGUYỄN CHÍ HÒA, hiện đang ở 33 Rue Catinat, Saigon. Tôi có một số lượng lớn các loại bút lông, bút bi, bút chì, bút mực, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

3. SẴM NHƯNG BẢO THỌ TRẮP

Kính gửi quý vị, Tôi tên là NGUYỄN CHÍ HÒA, hiện đang ở 33 Rue Catinat, Saigon. Tôi có một số lượng lớn các loại bút lông, bút bi, bút chì, bút mực, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

4. DIỄN THỌ NHƯN PHU CHỈ KHAI THẬP

Kính gửi quý vị, Tôi tên là NGUYỄN CHÍ HÒA, hiện đang ở 33 Rue Catinat, Saigon. Tôi có một số lượng lớn các loại bút lông, bút bi, bút chì, bút mực, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

5. SẴM BỒI HÒA ĐAM CHỈ KHAI HOÀN

Kính gửi quý vị, Tôi tên là NGUYỄN CHÍ HÒA, hiện đang ở 33 Rue Catinat, Saigon. Tôi có một số lượng lớn các loại bút lông, bút bi, bút chì, bút mực, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

6. HỒI BỒI NGUYÊN THẬP

Kính gửi quý vị, Tôi tên là NGUYỄN CHÍ HÒA, hiện đang ở 33 Rue Catinat, Saigon. Tôi có một số lượng lớn các loại bút lông, bút bi, bút chì, bút mực, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

7. HUYỀN ƯNG THAM BẢO ĐƠN

Kính gửi quý vị, Tôi tên là NGUYỄN CHÍ HÒA, hiện đang ở 33 Rue Catinat, Saigon. Tôi có một số lượng lớn các loại bút lông, bút bi, bút chì, bút mực, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.

8. HUYỀN ƯNG THAM BẢO ĐƠN

Kính gửi quý vị, Tôi tên là NGUYỄN CHÍ HÒA, hiện đang ở 33 Rue Catinat, Saigon. Tôi có một số lượng lớn các loại bút lông, bút bi, bút chì, bút mực, và các loại dụng cụ văn phòng khác. Tôi đã từng tham gia triển lãm và giành được nhiều giải thưởng. Tôi mong muốn được phục vụ quý vị và giới thiệu các sản phẩm của tôi.